

Apostolische reis naar Duitsland

22 - 25 september 2011

Toespraak van paus Benedictus XVI tot de Raad van het Centrale Comité van Duitse Katholieken (ZDK)

Zaterdag 24 september 2011

Auditorium van het seminarie van Freiburg in Breisgau

*Geachte dames en heren,
Beste broeders en zusters,*

Ik ben u dankbaar voor de gelegenheid met u, leden van het presidium van het Centrale Comité van Duitse Katholieken, hier in Freiburg samen te komen. Graag betoon ik u mijn achting voor de inzet waarmee u de verlangens van de katholieken in het openbaar behartigt en impulsen geeft voor het apostolisch werk van de Kerk en de katholieken in de samenleving. Tegelijkertijd wil ik u, geachte heer voorzitter Glück, danken voor uw vriendelijke woorden, waarbij u vele belangrijke dingen hebt gezegd die de moeite van het overwegen waard zijn.

Beste vrienden! Al jaren bestaan er in de ontwikkelingshulp zogenaamde *exposure*-programma's. Verantwoordelijken uit de politiek, de economie en de Kerk leven een bepaalde tijd in Afrika of Latijns-Amerika met de armen en leiden met hen het concrete leven van alledag. Zij stellen zich bloot aan de levenssituatie van deze mensen om de wereld met hun ogen te

zien en daaruit lering te trekken voor het eigen solidair handelen.

Laten wij ons eens voorstellen dat een dergelijk *exposure*-programma in Duitsland zou plaatsvinden: experts uit een ver land zich zouden opmaken om een week in een gemiddeld Duits gezin te leven. Zij zouden hier veel bewonderen, de wel-

vaart, de orde en de doelmatigheid. Maar zij zouden met onbevooroordeelde blik ook veel armoede vaststellen. Armoede, wat de menselijke relaties betreft, en armoede op religieus vlak.

Wij leven in een tijd die door een onderhuids relativisme, dat alle terreinen van het leven doordringt, wordt gekenmerkt. Soms wordt dat relativisme agressief, wanneer het zich tegen mensen keert die zeggen dat zij weten waar de waarheid en de zin van het leven te vinden is.

En wij zien hoe dit relativisme steeds meer invloed uitoefent op de menselijke relaties en op de samenleving. Dit vindt ook zijn neerslag in de onbestendigheid en de wispelturigheid van veel mensen en een overdreven individualisme. Menigeen lijkt helemaal geen afstand meer van iets te kunnen doen of een offer voor iemand te kunnen brengen. Ook de onbaatzuchtige inzet voor het algemeen welzijn op sociaal en cultureel vlak of voor behoeftigen neemt af. Anderen zijn in het geheel niet meer in staat om zich volledig aan een partner te binden. Men vindt nauwelijks nog de moed om te beloven een leven lang trouw te zijn, moed te vatten en te zeggen: "Ik behoor jou nu geheel toe", of vastberaden in te staan voor trouw en oprechtheid en eerlijk te zoeken naar een oplossing van problemen.

Beste vrienden. In het exposure-programma volgt op de analyse de gemeenschappelijke reflectie. Deze reflectie moet het geheel van de menselijke persoon op het oog hebben en daartoe behoort - niet alleen impliciet, maar heel uitdrukkelijk - zijn relatie tot de Schepper.

Wij zien dat in onze rijke westerse wereld gebrek heerst. Veel mensen hebben ge-

brek aan ervaring met Gods goedheid. Met de gevestigde Kerken en hun ouderwetse structuren kunnen zij geen contact krijgen. Waarom eigenlijk? Ik denk dat dit een probleem is waarover wij allen ernstig moeten nadenken. De belangrijkste taak van de Pauselijke Raad voor de Nieuwe Evangelisatie is om zich om hen te bekommeren. Deze taak gaat ons echter natuurlijk allen aan. Laat u mij hier een punt van de specifieke situatie in Duitsland aanroeren. In Duitsland is de Kerk uitstekend georganiseerd. Maar staat achter de structuren ook de overeenkomstige geestelijke kracht - de kracht van het geloof aan de levende God? Ik denk dat wij toch eerlijk moeten zeggen dat er bij ons een teveel aan structuren is ten opzichte van de Geest. En hieraan voeg ik toe: de eigenlijke crisis van de Kerk in de westelijke wereld is een geloofscrisis. Wanneer wij niet de weg vinden naar een werkelijke geloofsvernieuwing, zullen alle structurele hervormingen zonder effect blijven.

Maar laten wij terugkeren naar de mensen die een ervaring met Gods liefde ontberen. Zij hebben een plek nodig waar zij hun innerlijke heimwee ter sprake kunnen brengen. En hier zijn wij geroepen om nieuwe wegen van evangelisatie te vinden. Een dergelijke weg kunnen kleine gemeenschappen zijn, waar vriendschappen worden beleefd en in de regelmatige aanbidding voor God kunnen worden verdiept. Daar zijn mensen die op hun werk en in de eenheid van familie en kennissenkring over deze kleine geloofservaringen vertellen en er zo van getuigen dat de Kerk op een nieuwe wijze de samenleving nabij is. Het wordt hun dan ook steeds duidelijker dat allen behoefte hebben aan dit voedsel, de concrete vriendschap onder elkaar en met de Heer.

Belangrijk blijft de band met de krachtbron van de Eucharistie, want zonder Christus kunnen wij niets volbrengen (vgl. Joh. 15, 5).

Beste broeders en zusters, moge de Heer ons steeds de weg wijzen om samen lichten in de wereld te zijn en onze medemenssen de weg naar de bron te wijzen, waar zij hun diepste verlangen naar hun leven kunnen vervullen. Ik dank u.

Benedictus XVI

© Copyright 2011 - Libreria Editrice
Vaticana / Secretariaat RK Kerk in
Nederland

Vertaling: drs. H.M.G. Kretzers